

Police, dnia 17 grudnia 2007 roku

Dyrektor Delegatury
Najwyższej Izby Kontroli w Szczecinie
ul. Jacka Odrowąza 1,
Szczecin

S 0911 – 8/07

Działając na podstawie art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2001 r., Nr 85, poz. 937) przedstawiam poniższe zastrzeżenie dotyczące treści pkt 4 wystąpienia pokontrolnego, które wpłynęło do Urzędu Gminy w Policach w dniu 10 grudnia 2007 roku (LSZ-41003-5-7 P/07/001) w związku z kontrolą prawidłowości udzielania i rozliczania przez Gminę Police dotacji na zadania zlecone podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych.

W pkt 4 wystąpienia pokontrolnego zarzucono gminie naruszenie przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawy o finansach publicznych poprzez zlecenie do realizacji organizacji pozarządowej zadań w zakresie działania na rzecz osób niepełnosprawnych.

Gmina od wielu lat dotuje organizacje pozarządowe prowadzące działalność w zakresie ochrony zdrowia oraz wspierania osób niepełnosprawnych. Większość z organizacji pozarządowych, prowadzących na terenie Gminy Police działania w zakresie ochrony zdrowia, zrzesza osoby niepełnosprawne w rozumieniu ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (osoby niesłyszące, niewidzące lub słabo widzące, cukrzycy, osoby chore na zanik mięśni, osoby niepełnosprawne intelektualnie, kobiety po mastektomii i inne). W rozumieniu Gminy wspieranie ww. działalności traktowane było jako wykonywanie zadania własnego w zakresie ochrony zdrowia. Gmina dotuje zadania organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych, których niepełnosprawność wynika z różnego rodzaju schorzeń. W latach 2006 i 2007 gmina przeznaczyła kwotę 72.000 zł na działalność Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym. Zrzesza ono osoby i rodziny osób niepełnosprawnych intelektualnie. Cechą charakterystyczną niedorozwoju umysłowego

jest występowanie tzw. sprzężenia chorób, co oznacza, że niedorozwojowi umysłowemu towarzyszą liczne schorzenia fizyczne (w tym w szczególności neurologiczne i ruchowe) oraz choroby psychiczne. Gmina dotuje zatem organizację pozarządową działającą na rzecz osób niepełnosprawnych, które są jednocześnie osobami chorymi, wobec których wydano orzeczenie o niepełnosprawności ze względu na taki bądź innych rodzaj schorzenia. Gmina traktuje to zadanie jako zadanie z zakresu ochrony zdrowia. Przekonaniu o możliwości wspierania tego stowarzyszenia sprzyja również fakt, iż gminie zlecone zostało zadanie z zakresu administracji rządowej, polegające na prowadzeniu środowiskowego domu samopomocy dla osób niepełnosprawnych intelektualnie. Gmina nie wykonuje tego zadania sama, lecz zleca jego realizację Polskiemu Stowarzyszeniu na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym. Należy również zaznaczyć, iż Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym jest najprężniejszą organizacją działającą na terenie gminy Police. Działalność tej organizacji pozwala na funkcjonowanie w społeczeństwie osób upośledzonych umysłowo, które bardzo często żyją w izolacji nie tylko ze względu na niepełnosprawność intelektualną, ale towarzyszące jej dolegliwości fizyczne.

Taka sytuacja dotyczy wielu innych stowarzyszeń zrzeszających osoby niepełnosprawne. Istotny jest również fakt, iż żadne ze stowarzyszeń prowadzących na terenie gminy Police działalność w zakresie ochrony zdrowia i działania na rzecz osób niepełnosprawnych nie jest i było dotowane przez samorząd powiatowy w oparciu o przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (konkursy ofert). Wsparcie powiatu na rzecz osób niepełnosprawnych pochodzi z PFRON.

Uszczuplenie dochodu organizacji o dotacje gminne znacznie ograniczyłoby zakres ich działalności, bądź nawet spowodowałoby zlikwidowanie tej działalności. Organizacje te działają na rzecz mieszkańców gminy Police i rola ich jest nieoacenioma. Oprócz wsparcia finansowego organizacji zrzeszających osoby niepełnosprawne, będące jednocześnie osobami chorymi, gmina prowadzi z nimi ścisłą współpracę na innych szczeblach (doradztwo, działalność promocyjna, informacyjna itp.).

Prowadzenie działalności w zakresie ochrony zdrowia należy do zadań własnych gminy. Gmina Police realizuje ten obowiązek głównie poprzez współpracę z organizacjami pozarządowymi działającymi w tym zakresie oraz zlecanie do realizacji programów zdrowotnych. Gmina Police nie jest bowiem podmiotem założycielskim dla zakładu opieki zdrowotnej.

Nadmieniam jednocześnie, iż w dniu 14 grudnia 2007 roku wystąpiłem do Zarządu Powiatu Polickiego o przekazanie Gminie Police zadań własnych powiatu w zakresie

działania na rzecz osób niepełnosprawnych w 2008 roku. Zakres zadań, o przekazanie których wnioskowałem, dotyczy współpracy z organizacjami pozarządowymi na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 późn. zm.), w tym zlecania do realizacji zadań należących do sfery pożytku publicznego, wskazanych w art. 4 ust. 6 wymienionej wyżej ustawy (prowadzenie działalności na rzecz osób niepełnosprawnych).

Gmina chciałaby bowiem w dalszym ciągu prowadzić działalność w tym zakresie. W projekcie budżetu gminy na 2008 rok na realizację tych zadań zaplanowano kwotę 120.000 zł. Jednakże wobec stanowiska NIK wsparcie tą kwotą działalności organizacji pozarządowych będzie możliwe po zawarciu z Powiatem Polickim odpowiedniego porozumienia, przekazującego Gminie Police zadania w tym zakresie. Nie jest to jednak rozwiązanie docelowe, bowiem ogranicza ono kompetencje powiatu w tej sferze.

O prawidłowości działania gminy w tym zakresie świadczy również moim zdaniem kontrola sprawowana na bieżąco przez Regionalną Izbę Obrachunkową, która przez 17 lat działalności gminy nie dopatrzyła się uchybień, badając zarówno uchwały budżetowe jak i sprawozdania z wykonania budżetu, w których były z nazwy wymienione organizacje otrzymujące dotacje. Gmina realizowała te zadania, zanim powstał powiat.

Mając na uwadze powyższe wnoszę o weryfikację stanowiska Najwyższej Izby Kontroli i uznanie, że udzielenie dotacji na rzecz osób niepełnosprawnych (w kwocie 72.000 zł) było zarazem realizacją zadania własnego gminy z zakresu ochrony zdrowia, a zatem w tym zakresie nie doszło do naruszenia przepisów art. 5 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku i o wolontariacie oraz art. 145 ust. 3 i art. 176 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych.

z poważaniem

BURMISTRZ
Dmmy
Władysław Diakun